

[Jørgen Jørgensen.]

Grund til at vise dem særligt Hensyn, men vor Stilling var dengang alene dikteret af, hvad vi ansaa for at være Ret, og hvilke Krav vi vilde stille og havde stillet tidligere for Landsmænd, der levede i et fremmed Land, men som ikke var blevet opfyldt.

Det maa ogsaa siges, at den Mindretalspolitik, vi indledede i 1920, har bidraget til den Afspænding i Grænselandet, som var et af dens Formaal. Jeg ved meget vel, at man deroverfor undertiden anfører, at naar Grænsen holdt under Krigen og Besættelsen — den eneste af Versaillestraktatens Grænser, der holdt —, saa betød det maaske ikke saa meget, naar hele Landet blev besat. Men det betød dog det, at var Grænsen under Krigen flyttet, saa var Nordslesvigs Ungdom blevet udskrevet til tyske Soldater, og jeg er ikke et Øjeblik i Tvivl om, at den liberale Mindretalsordning, vi gennemførte i 1920, i væsentlig Grad bidrog til den Afspænding, som gjorde det muligt, at Grænsen ikke blev ændret under Besættelsen.

Den Argumentation, man har anført: at de tysksprogede Kommuneskoler skulde være særlig farlige, og for saa vidt en særlig Imødekommehed over for Tyskerne, er jo heller ikke holdbar. Tyske Kommuneskoler oprettes jo ikke ude i Sognene uden efter Krav fra Befolkningen, og det maa erkendes, hvad ogsaa alle gør, at det Misbrug, som det tyske Mindretal notorisk har gjort af de Frihedsrettigheder, vi har givet dem, er mindre i de offentlige Skoler end i de private Skoler. Der er altsaa efter mit Skøn ikke givet saglige Grunde for netop paa dette Tidspunkt at ændre ved den Ordning, en enig Rigsdag gennemførte i 1920, ikke af Hensyn til Tyskerne, men af Hensyn til os selv.

Det er blevet fremført, at den nuværende Tilstand med en Særklasseordning er meget vanskelig at gennemføre, væsentlig fordi der ikke er tilstrækkelige Lærerkrafter til Raadighed til disse Særklasser. Det er rigtigt, at der er Vanskeligheder ved at gennemføre Ordningen, men disse Vanskeligheder vil jo ingenlunde forsvinde, selv om vi gennemfører dette Lovforslag. Vil man nemlig beholde Børnene fra de tyske Hjem i særlige Klasser, saa skal der stadig væk Lærerkrafter til de Klasser, som i saa Fald maa skaffes fra den danske Skole, og flytter man Børn fra Særklasserne over i de bestaaende danske Skoler, saa vil ogsaa dette medføre meget store praktiske Vanskeligheder for de sønderjyske Købstæder. Jeg kan ikke forstaa, at Ministeren og Flertallet ikke vil se, hvor stor Forskel der er paa, om

de tyske Kommuneskoler maa ophøre, fordi det tyske Mindretal ikke kan skaffe Lærerkrafter og andre Ting, der kræves til at holde disse Skoler i Gang, og saa paa, om Skolerne ophører ved Beslutning her i Tinget, hvorved man forringer de Vilkaar, som det danske Folk gav det tyske Mindretal i 1920. Jeg kan ikke forstaa, at Ministeren og Flertallet ikke kan se, hvor stor Forskel der er paa disse Standpunkter.

At ændre principielt ved disse Ting netop nu, hvor Spørgsmaalet om Mindretalsordningen er i Støbeskeen Verden over, anser jeg for at være meget, meget betænkeligt. Det kan svække vor Stilling i Forhold, hvor vi har Brug for hele Nationens samlede Styrke for at hjælpe Landsmænd, der har haardt Brug for vor Hjælp netop nu. Vi kræver med enstemmig Tilslutning fra Rigsdagen, at der for Fremtiden maa sikres Danske i Sydslesvig lige Ret med de tyske Borgere, de bor iblandt, og vi bør derfor underbygge dette Krav gennem de Handlinger, vi selv foretager over for det tyske Mindretal her i Landet. Vi siger nu til det tyske Mindretal: I skal have Ret til at leve jert frie folkelige Liv, saadan som vi kræver Ret for Danske i Sydslesvig til at kunne leve deres frie folkelige Liv, men samtidig med, at Flertallet her i Tinget siger, at det vil give det tyske Mindretal den Ret, saa ved Flertallet, at det tyske Mindretal ikke paa nuværende Tidspunkt er i Stand til at gøre Brug af dette Tilsagn, fordi det rent praktisk ikke er gørligt for Tiden at oprette de private Skoler, som skulde kunne afløse de tyske offentlige Skoler. Man kommer altsaa her og giver et Tilbud til det tyske Mindretal om en Skoleordning, som man meget vel ved, at Mindretallet i dette Øjeblik ikke er i Stand til at benytte. Jeg gad se, hvordan man vilde bære sig ad med selv her i det gamle Land i denne Situation i Løbet af meget kort Tid at rejse en Privatskole. Det er rent materialemæssigt næsten udelukket at kunne bygge en saadan Skole; det vil være praktisk umuligt paa de allerfleste Steder Nord for Kongeaaen og i højere Grad i Sønderjylland for Mindretallet. Saa vil man maaske dertil sige: Ja, men det forlanger vi heller ikke, saa maa Mindretallet have de Muligheder for at faa en midlertidig Afvikling, som Lovforslaget giver. Ja vel, men hvis de skal have denne Mulighed, hvorfor haster det saa saa stærkt med at gennemføre en Ordning, som alligevel ikke kan praktiseres nu — ikke i Overensstemmelse med det, Flertallet siger er dets Me-